

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Łódzka Delegatura w Łodzi

DLO.411.7.6.2026

Pan
Michał Kaliszewski
Dyrektor
Gminny Zakład Komunalny z siedzibą
w Dąbrówce Wielkiej koło Zgierz
ul. Kościelna 6/8
95-100 Zgierz

Wystąpienie pokontrolne

I/25/001

**Realizacja obowiązków w zakresie zbiorowego
zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków na
terenach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich
w województwie łódzkim.**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Dąbrówce Wielkiej k/Zgierz¹, ul. Kościelna 6/8, 95-100 Zgierz

Kierownik jednostki kontrolowanej

Michał Kaliszewski, Dyrektor², od 3 listopada 2025 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili:

Edyta Karolak, p.o. Dyrektora, od 16 października 2025 r. do 2 listopada 2025 r.

Mirosław Burzyński, Dyrektor, od 29 grudnia 2014 r. do 15 października 2025 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

Realizacja zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Okres objęty kontrolą

Lata 2022 - 2025, z uwzględnieniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały wpływ na działalność kontrolowanej jednostki w okresie objętym kontrolą.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli, Łódzka Delegatura w Łodzi

Kontroler

Renata Cynamon, doradca ekonomiczny,
upoważnienia do kontroli: nr LLO/114/2025 z dnia 17 listopada 2025 r. oraz nr DLO/3/2026 z dnia 2 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-5)

---

¹ Dalej: GZK, Zakład.

² Dalej: Dyrektor GZK.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

W latach 2022-2025 GZK zapewnił zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do realizacji dostaw mieszkańcom w sposób ciągły i niezawodny. W Zakładzie podejmowano również działania w celu zabezpieczenia urządzeń i sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na wypadek sytuacji kryzysowych, a także ewentualnych działań o charakterze hybrydowym. W sytuacji, gdy występowały przerwy w dostawach wody Zakład zapewniał mieszkańcom zastępczy punkt poboru wody, jednak w przypadku 15 przerw spowodowanych pracami konserwacyjnymi/modernizacyjnymi (na 38 mających miejsce w okresie objętym kontrolą) GZK nie poinformował o nich odbiorców z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni przed planowanymi przerwami lub ograniczeniami, co stanowiło naruszenie § 22 ust. 1 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie gminy Zgierz.

W Zakładzie opracowano wieloletni planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, choć działania planistyczne w tym zakresie wykonywał Wójt Gminy Zgierz, który również – co do zasady - realizował te zadania finansując je bezpośrednio z budżetu Gminy.

W GZK prowadzono regularną wewnętrzną kontrolę jakości wody, a w przypadku stwierdzenia przekroczenia wartości parametrycznych wody podejmowano działania naprawcze oraz informowano Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zgierzu. O pogorszeniu jakości wody nie informowano natomiast Wójta Gminy Zgierz, co stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁵.

W Zakładzie, pomimo obowiązku wynikającego z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁶, nie prowadzono kontroli jakości odprowadzanych ścieków bytowych.

W okresie objętym kontrolą w GZK korzystano z uprawnień wskazanych w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odcinano dostawy wody odbiorcom usług, którzy nie uiścili należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty. Każdorazowo – zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 przywołanej ustawy – o fakcie odłączenia wody informowano Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zgierzu i Wójta Gminy Zgierz oraz udostępniano zastępczy punkt poboru wody.

Warunki przyłączenia do sieci w GZK wydawano w terminach określonych w art. 19a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, na podstawie kompletnych wniosków o wydanie warunków przyłączenia do sieci zawierających elementy wskazane w art. 19a ust. 4 przywołanej ustawy⁷, a odbiorów przyłączy dokonywano zgodnie z § 15 i 17 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie gminy Zgierz.

GZK realizował zalecenia organów zewnętrznych, formułowane w trakcie prowadzonych kontroli przez PGW Wody Polskie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

---

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. poz. 2294, dalej: rozporządzenie w sprawie jakości wody lub rozporządzenie.

⁶ Dz.U. 2024 poz. 757, dalej: ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

⁷ Na podstawie szczegółowego badania 12 spraw dot. przyłączenia do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej; dobór próby losowy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

1. Realizacja zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Opis stanu faktycznego

W latach objętych kontrolą, tj. od 2022 r. do 30 czerwca 2025 r., GZK zawarł 561 nowych umów⁹, w tym 545 umów na dostarczanie wody¹⁰ i 16 umów na odbiór ścieków¹¹, co przełożyło się na wzrost odbiorców usług dostarczania wody z 8 415 do 8 718 i odbiorców usług odprowadzania ścieków z 134 do 148, oraz wzrost ilości¹² dostarczonej wody z 766 tys. m³ do 861 tys. m³, a odprowadzonych ścieków¹³ z 16 m³ do 20 m³.

Zakład we wskazanym wyżej okresie dysponował dziesięcioma czynnymi ujęciami wody¹⁴. Z dniem 5 stycznia 2026 r. została uruchomiona jedenasta stacja wodociągowa¹⁵.

(akta kontroli str. 12-14)

W Zakładzie obowiązywał, przyjęty w 2022 r.¹⁶, regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, zgodnie z którym GZK miał obowiązek:

- zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły (§ 3 pkt 1);
- zapewnić dostawę wody pod odpowiednim ciśnieniem, nie mniejszym niż 0,05 MPa¹⁷, a także zapewnić należyłą jakość dostarczania wody o parametrach nieprzekraczających wartości wymienionych w regulaminie (§ 3 pkt 2);
- prowadzić regularną wewnętrzną kontrolę jakości dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków (§ 3 pkt 5);
- poinformować odbiorców usług o planowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody, w sposób zwyczajowo przyjęty z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni przed planowanymi przerwami lub ograniczeniami (§ 22 ust. 1);

---

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁹ 201 w 2022 r., 128 w 2023 r., 161 w 2024 r. i 71 umów do 30 czerwca 2025 r.

¹⁰ 199 w 2022 r., 124 w 2023 r., 156 w 2024 r. i 66 umów do 30 czerwca 2025 r.

¹¹ Dwie umowy w 2022 r., cztery w 2023 r., pięć w 2024 r. i pięć do 30 czerwca 2025 r.

¹² Dane dotyczące ilości dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków dotyczą 2022 i 2024 r.

¹³ Dotyczy ścieków bytowych, gdyż firmy dokonujące zrzutu ścieków wykorzystują wodę jedynie do celów socjalno-bytowych.

¹⁴ Ujęcia: Biała, Grotniki, Kania Góra, Kębliny, Kotowice, Skotniki, Ustronie, Rosanów, Janów i Maciejów.

¹⁵ Grotniki, ul. Lipowa 42.

¹⁶ Przyjęty uchwałą nr XXXVIII/423/21 Rady Gminy Zgierz w sprawie przyjęcia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie gminy Zgierz.

¹⁷ W regulaminie nie określono miejsca zagwarantowania wskazanego ciśnienia.

- niezwłocznie poinformować odbiorców usług, w sposób zwyczajowo przyjęty, o zaistniałych nieplanowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody, o ile czas ich trwania przekracza osiem godzin (§ 22 ust. 2);
- zapewnić – w razie planowanej lub zaistniałej przerwy w dostawie wody przekraczającej 12 godzin – zastępczy punkt poboru wody i poinformować o tym fakcie odbiorców usług, wskazując lokalizację zastępczego punktu poboru wody (§ 22 ust. 3).

(akta kontroli str. 74-79)

W okresie objętym kontrolą Zakład podejmował działania mające na celu zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny, w tym:

- na sieci zamontowano 34 szt. zasuw liniowych;
- wprowadzono wymóg wykonywania węzłów zasuw przy nowych włączeniach w istniejącą sieć;
- wszystkie nowe przyłącza wyposażano w zasuw domowe;
- sukcesywnie montowano zasuw domowe na istniejących przyłączach;
- regularnie przeprowadzano badania hydrantów i pomiary ciśnienia;
- wymieniono hydranty niesprawne lub o niskiej wydajności;
- wykonywano okresowe płukanie odcinków sieci;
- wyposażono stacje wodociągowe w agregaty prądotwórcze z automatycznym rozruchem;
- przeprowadzono modernizację automatyki i zdalnego systemu monitoringu parametrów;
- zmodernizowano system powiadamiania SMS o awariach i nieprawidłowościach na stacjach;
- zawarto umowę z Gminą Zgierz na użyczenie przez Gminę przyczepy rolniczej – cysterny do wody pitnej o poj. 5 m³ (tj. 5 tys. litrów)¹⁸;
- wprowadzono możliwości awaryjnego wzajemnego zasilania pomiędzy stacjami;
- przeprowadzono modernizację SUW i hydroforni;
- rozpoczęto budowę SUW Dąbrówka Wielka mającą odciążać stację wodociągową w Maciejowie;
- przygotowano projekt modernizacji ujęcia wody w Rosanowie;
- utrzymywano zapas wody w zbiornikach retencyjnych.

(akta kontroli str. 15-51, 88-111)

Zakład podejmował również działania mające na celu zabezpieczenie urządzeń i sieci na wypadek sytuacji kryzysowych, w tym działań hybrydowych, a także wprowadzono zarządzeniem Dyrektora¹⁹ procedurę zarządzania incydentami bezpieczeństwa informacji i cyberbezpieczeństwem, której celem było zapewnienie ciągłości operacyjnej oraz ograniczenie wpływu przypadków naruszeń bezpieczeństwa zasobów informacyjnych.

(akta kontroli str. 15-51)

¹⁸ Oprócz tego Zakład dysponował dwoma zbiornikami o poj. 1000 l każdy.

¹⁹ Zarządzeniem nr 14a w sprawie wprowadzenia do stosowania Procedury zarządzania incydentami bezpieczeństwa informacji.

W dniu 29 marca 2021 r. Starosta Zgierski zatwierdził opracowany przez Wójta Gminy Zgierz „Gminny plan zarządzania kryzysowego Gminy Zgierz”, w którego skład wchodziły procedury reagowania kryzysowego, w tym procedura postępowania w przypadku braku dostaw wody na obszarach z rozwiniętą siecią wodociągową.

(akta kontroli str. 112-119)

We wrześniu 2022 r. dla wszystkich ujęć wód podziemnych opracowano analizy ryzyka, w których określono m.in. rodzaje zagrożeń i ich potencjalne źródła oraz wnioski i zalecenia uwzględniające przeprowadzoną ocenę ryzyk.

(akta kontroli str. 120-191)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły sytuacje kryzysowe (poza opisanymi niżej przerwami w dostawach wody).

(akta kontroli str. 341-342)

W okresie objętym kontrolą wystąpiło 50 przypadków przerw w dostawach wody, z czego:

- dziesięć było wynikiem awarii i skutkowało przerwami w dostawie wody od ośmiu do 28 godzin;
- 38 miało związek z prowadzonymi pracami modernizacyjnymi i konserwacyjnymi, z czego w pięciu przypadkach przerwa w dostawie wody była dłuższa niż osiem godzin;
- dwukrotnie zaś w GZK w okresach suszy odnotowano pobory wody przekraczające możliwości stacji wodociągowej.

W GZK zawsze, gdy przerwy w dostawie wody przekraczały 12 godzin, zapewniano zastępczy punkt poboru wody i informowano o tym fakcie odbiorców usług, co było zgodne z § 22 ust. 3 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie gminy Zgierz. Niezwłocznie informowano również odbiorców o zaistniałych nieplanowanych przerwach, a w 23 przypadkach z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni informowano o planowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody, co było zgodne z § 22 ust. 1 i 2 przywołanego regulaminu. W przypadku 15 przerw w dostawach nie dopełniono obowiązku poinformowania odbiorców co najmniej trzy dni przed planowanymi pracami (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości). W związku z poborem wody przekraczającym możliwości stacji doraźnie wyłączano dostawę wody w celu przekierowania wody w różne odcinki sieci oraz w celu uzupełnienia poziomów wód w zbiornikach retencyjnych (wyłączenia w godzinach nocnych)²⁰.

(akta kontroli str. 52-70, 80-87)

W latach objętych kontrolą w GZK obowiązywał - przyjęty uchwałą nr XXIII/265/20 Rady Gminy Zgierz²¹ - wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w Gminie Zgierz na lata 2020-2025²². Plan ten zawierał informacje wskazane w art. 21 ust. 2

---

²⁰ Na stronach internetowych GZK oraz Gminy publikowane były komunikaty dla mieszkańców, jednocześnie na terenie miejscowości, których dotyczyły przerwy w dostawach wody wystawiono beczkwozy.

²¹ Uchwała nr XXIII/265/20 Rady Gminy Zgierz z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w Gminie Zgierz na lata 2020-2025.

²² Dalej: wieloletni plan rozwoju i modernizacji.

pkt 1-5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę²³. Zgodnie z art. 21 ust. 7 przywołanej ustawy GZK nie był zobowiązany do opracowania planu, gdyż – jak wyjaśnił Wójt Gminy Zgierz – inwestycje dotyczące budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych na terenie gminy planuje i realizuje Gmina Zgierz.

(akta kontroli str. 192-241)

Nie wszystkie zadania wskazane do realizacji w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych zostały zrealizowane²⁴, jednak choć zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę Zakład powinien zapewnić budowę urządzeń wodno-kanalizacyjnych w zakresie uzgodnionym w planie to w przypadku GZK został on faktycznie pozbawiony takiej możliwości, gdyż – jak wyjaśnił Wójt Gminy Zgierz – „*art. 3 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków wskazuje, że zadania dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków stanowią zadania własne gminy. Natomiast zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) zadania własne gminy obejmują sprawy: wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji oraz usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych. Tym samym to gmina ponosi odpowiedzialność za ich zrealizowanie. Ponadto gmina jest zobowiązana do realizacji tych zadań z własnego budżetu (...) GZK z uwagi na swój charakter zajmował się głównie zadaniami związanymi z utrzymaniem infrastruktury i porządku na terenie gminy (...)*”²⁵.

(akta kontroli str. 71-73, 239-241)

Warunki przyłączenia do sieci w GZK wydawano w terminach określonych w art. 19a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, na podstawie kompletnych wniosków o wydanie warunków przyłączenia do sieci zawierających elementy wskazane w art. 19a ust. 4 przywołanej ustawy²⁶.

Zakład dokonywał odbioru przyłączy w terminie do trzech dni roboczych od dnia powiadomienia przez inwestora o gotowości do odbioru, a po zakończeniu odbioru sporządzany był protokół odbioru przyłącza, co było zgodne z § 15 i 17 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie gminy Zgierz.

(akta kontroli str. 242-250)

Zakład prowadził regularną wewnętrzną kontrolę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i podejmował działania w przypadku jej nienależytej jakości. Kontrola ta odbywała się zgodnie z zaakceptowanymi corocznie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zgierzu harmonogramami badań wody. Laboratorium wykonujące badania na zlecenie GZK posiadało

---

²³ Plan określał: planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych; przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne w poszczególnych latach; przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków; nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach i sposoby finansowania planowanych inwestycji.

²⁴ Zadania uwzględnione w planie, które nie zostały zrealizowane to: budowa stawu – ujęcie Skotniki, zamknięcie pierścieni Maciejów, Łągiewniki – Janów i Skotniki, studium przedprojektowe sieci kanalizacyjnej Ustronie, Grotniki, Jedlicze A i Jedlicze, studium przedprojektowe kanalizacji Rosanów z uwzględnieniem dalszej rozbudowy 26-30 km, projekt rozbudowy sieci wodociągowej w Łągiewnikach, sieć kanalizacyjna Rosanów 1024/40, 1024/13 i 562/2, sieć kanalizacyjna w Rosanowie ul. Szafirowa, projekt rozbudowy sieci wodociągowej w Ustronie Grotniki, projekt likwidacji ujęcia Józefów.

²⁵ Mając na uwadze specyfikę GZK i wyjaśnienia Wójta Gminy Zgierz Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania nieprawidłowości w zakresie braku aktualizacji planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz braku realizacji części zadań.

²⁶ Na podstawie szczegółowego badania 12 spraw dot. przyłączenia do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej; dobór próby losowy.

udokumentowany system jakości, zatwierdzony decyzją właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Parametry objęte monitoringiem były zgodne z częścią A i B załącznika nr 2 do rozporządzenia w sprawie jakości wody. Wykonywane one były zgodnie z częstotliwością nie mniejszą niż określona w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia. Dodatkowe badania przedsiębiorstwo wykonywało w przypadku pogorszenia jakości wody, po podjęciu działań naprawczych, realizując tym samym dyspozycję § 6 pkt 1c. rozporządzenia.

Ponadto, w 2022 r. i 2023 r.²⁷ wykonał badania promieniotwórczości wody przeznaczonej do spożycia ze wszystkich ujęć, zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia. Wyniki badań stężenia trytu oraz izotopów radu nie przekraczały granic wykrywalności określonych w załączniku nr 6, pkt C rozporządzenia.

ZGK o przekroczeniach wartości parametrycznych informował – zgodnie z § 6 ust. 2 przywołanego rozporządzenia – Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zgierzu, nie informował natomiast Wójta Gminy Zgierz (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str. 259-274, 276-292)

W GZK, wbrew art. 9 ust.3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, nie prowadzono kontroli jakości odprowadzanych ścieków bytowych (więcej w Sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości). Kontrola ilości ścieków bytowych odbywała się na podstawie odczytu wodomierza głównego zamontowanego na przyłączy wodociągowym odbiorców usług – zgodnie z założeniem, że ilość odprowadzanych ścieków była równa ilości pobranej wody²⁸.

(akta kontroli str. 6-11)

W trakcie trwania kontroli NIK Dyrektor GZK dodatkowo polecił pracownikom przeprowadzenie kontroli ilości ścieków poprzez dokonywanie odczytów z przepompowni i przygotowanie miesięcznego zestawienia bilansowego dla każdej z nich. Jednocześnie – w związku z tym, że przed końcem 2025 r. zakupiona została zadymiarka kanałowa – Dyrektor polecił pracownikom przeprowadzenie kontroli szczelności i wykrywania nielegalnych podłączeń²⁹.

(akta kontroli str. 441)

W GZK korzystano z uprawnień wskazanych w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odcinano dostawę wody oraz zamykano przyłącza kanalizacyjne w sytuacji, gdy odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty.

(akta kontroli str. 293-340)

W GZK nie korzystano z uprawnień wynikających z art. 8 ust. 1 pkt 1 oraz 3 – 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, gdyż – jak wyjaśnił Dyrektor GZK – w okresie objętym kontrolą:

---

²⁷ W 2022 r. badaniem objęto dziewięć stacji wodociągowych, a w 2023 r. – jedną stację.

²⁸ W przypadku odbiorców wykorzystujących wodę do celów rekreacyjnych bądź podlewania ogrodów w okresie letnim, montowano dodatkowe wodomierze (podliczniki), które wskazywały ilość pobranej wody, nie uwzględnianej jednak w ilości odprowadzanych ścieków.

²⁹ Takich jak np. wód opadowych do kanalizacji sanitarnej.

- nie odnotowano przypadków wykonania przyłączy wodociągowych lub kanalizacyjnych niezgodnie z przepisami prawa, co uzasadniałoby zastosowanie odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 przywołanej ustawy;
- nie prowadzono kontroli jakości ścieków, nie stwierdzono również celowego uszkodzenia lub pominięcia urządzeń pomiarowych ani korzystania z sieci bez umowy.

(akta kontroli str. 341-342)

Dyrektor GZK wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą Zakład nie stwierdził żadnych sytuacji, które wypełniałyby znamiona wykroczeń lub przestępstw określonych w art. 28 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę. Nie ujawniono również przypadków nielegalnych podłączeń, nielegalnego poboru wody oraz odprowadzania ścieków. W związku z powyższym Zakład nie kierował żadnych zawiadomień do organów ścigania.

(akta kontroli str. 6-11)

W latach objętych kontrolą GZK w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę był kontrolowany przez:

- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – w październiku 2023 r. przeprowadzono przegląd pozwolenia wodnoprawnego, w wyniku którego zalecono zawarcie umowy na wywóz osadów, co Dyrektor GZK zrealizował 29 grudnia 2023 r.;
- Łódzki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – w 2025 r. przeprowadzona została kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody i kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub ziemi określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych. W pięciu czynnych ujęciach³⁰ i jednym nieczynnym³¹ nie stwierdzono naruszeń, a w pięciu ujęciach wody³² stwierdzono, że odczyty ilości pobranej wody prowadzone były z częstotliwością niezgodną z posiadanym pozwoleniem³³. Wobec Kierownika Działu Wodociągowo-Kanalizacyjnego zastosowano sankcję w postaci pouczenia. W GZK wdrożono działania naprawcze i w trakcie trwania kontroli NIK rejestry ilości pobranej wody prowadzone były z częstotliwością raz na dobę;
- Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Zgierzu w ramach kontroli urzędowej – czterokrotnie stwierdzono punktowe i krótkotrwałe niezgodności, które przy jednoczesnym podjęciu działań naprawczych skutkowały stwierdzeniem przydatności wody do spożycia przez ludzi.

(akta kontroli str. 343-440, 443-452)

Dyrektor GZK – odnosząc się do planowanych zmian ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę – wyjaśnił, że wdrożenie nowej dyrektywy w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia wiązać się będzie z nieokreślonymi na chwilę obecną kosztami modernizacji infrastruktury wodociągowej, która jest kosztowna i czasochłonna. Wprowadzenie limitów na substancje zanieczyszczające, a także zmiany w systemach taryfowych mogą wpłynąć na zmianę cen za wodę. Problemem

---

³⁰ Dotyczy ujęć: Grotniki ul. Rozrywkowa 3, Kania Góra, Skotniki, Biała i Kębliny.

³¹ Dotyczy ujęcia: Grotniki ul. Lipowa 42.

³² Dotyczy Ujęć: Rosanów, Maciejów, Janów, Kotowice i Ustronie.

³³ Pomiary prowadzono raz na tydzień, a zgodnie z pozwoleniem rejestr ilości pobranej wody winien być prowadzony z częstotliwością raz na dobę.

również będzie przestarzała infrastruktura, która prowadzi do nieszczelności, strat i ryzyka zanieczyszczenia, w związku z tym konieczne będą inwestycje w modernizację infrastruktury, systemy uzdatniania i monitoringu.

(akta kontroli str. 6-11)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku 15 przerw w dostawach wody spowodowanych pracami konserwacyjnymi/modernizacyjnymi (na 38 mających miejsce w okresie objętym kontrolą) GZK nie poinformował o nich odbiorców z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni przed planowanymi przerwami lub ograniczeniami (w czterech przypadkach komunikat opublikowano w dniu prac, w siedmiu dzień przed planowanymi pracami, a w czterech dwa dni przed), co stanowiło naruszenie § 22 ust. 1 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, zgodnie z którym Zakład miał obowiązek informować odbiorców usług o planowanych przerwach lub ograniczeniach z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni przed planowanymi przerwami lub ograniczeniami.

(akta kontroli str. 74-87)

Dyrektor GZK wyjaśnił, że niedotrzymanie terminu określonego w § 22 ust. 1 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków:

- w pięciu przypadkach dotyczyło prac związanych z awariami wodociągowymi, a w komunikatach doszło do nieprecyzyjnego określenia charakteru prowadzonych prac;
- w dziesięciu przypadkach opóźnienie w publikacji komunikatu było spowodowane przeoczeniem.

W trakcie trwania kontroli NIK Dyrektor GZK przeprowadził z pracownikami rozmowę instruktażową i omówił zasady postępowania zgodne z zasadami opisanymi w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Dodatkowo w Zakładzie opracowano i wdrożono jednolity system informatyczny służący do rejestrowania wszystkich wyłączeń dostaw wody oraz ograniczeń w świadczeniu usług. System ten umożliwiał bieżące ewidencjonowanie zdarzeń oraz automatyczne przekazywanie informacji do Wydziału Promocji Gminy Zgierz, który publikuje komunikaty na stronie internetowej gminy oraz w jej kanałach w mediach społecznościowych. W Zakładzie prowadzono również prace nad uruchomieniem systemu powiadamiania odbiorców usług pocztą elektroniczną, a w dalszej perspektywie także w formie powiadomień SMS.

(akta kontroli str. 251-258)

2. We wszystkich 12 przypadkach, w których w latach objętych kontrolą w badaniach jakości wody stwierdzono przekroczenia wartości parametrycznych³⁴ w GZK nie informowano o nich Wójta Gminy Zgierz, choć obowiązek taki wynikał z § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie jakości wody. (akta kontroli str. 271-274)

Dyrektor GZK wyjaśnił, że brak przekazywania Wójtowi informacji o stwierdzonych przekroczeniach parametrów jakości wody wynikał z braku świadomości istnienia takiego obowiązku.

W trakcie trwania kontroli NIK, w dniu 8 stycznia 2026 r., Dyrektor GZK przeprowadził zebranie z pracownikami odpowiedzialnymi za nadzór nad jakością wody i poinformował o konieczności niezwłocznego informowania zarówno Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jak i Wójta Gminy Zgierz, zgodnie z przepisami przywołanego wyżej rozporządzenia.

(akta kontroli str. 275)

3. W GZK nie prowadzono kontroli jakości odprowadzanych ścieków bytowych, co stanowiło naruszenie art. 9 ust.3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, zgodnie z którym przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne było obowiązane do prowadzenia regularnej kontroli ilości i jakości odprowadzanych ścieków bytowych i ścieków przemysłowych oraz kontroli przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych. Brak przywołanych kontroli był również niezgodny z § 3 pkt 5 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, na mocy którego Zakład miał obowiązek prowadzić regularną wewnętrzną kontrolę jakości dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków.

(akta kontroli str. 6-8)

Dyrektor GZK wyjaśnił, że powodem nieprzeprowadzania kontroli jakości ścieków bytowych było niedopatrzenie.

(akta kontroli str. 9-11)

W trakcie kontroli NIK dokonano poboru próbek ścieków w wyznaczonych punktach kontrolnych (tj. na przepompowni ścieków w Lućmierzu i Łągiewnikach Nowych).

(akta kontroli str. 442)

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że dokonany w trakcie kontroli NIK pobór próbek ścieków został przeprowadzony na przepompowniach i dotyczył ścieków komunalnych, a nie bytowych o których mowa w art. 9 ust.3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

---

³⁴ Dotyczy:

- W 2022 r. przekroczenia dopuszczalnego poziomu żelaza w próbce z Stacji Uzdatniania Wody (dalej: SUW) Ustronie oraz przekroczenia dopuszczalnego poziomu chloranów i chlorynów w próbce z SUW Maciejów i Janów oraz stwierdzenia pojedynczych bakterii z grupy coli w Skotnikach;
- W 2024 r. przekroczenia dopuszczalnego poziomu manganu w próbce z SUW Skotniki i Kębliny oraz przekroczenie zalecanej wartości dla mętności w SUW Ustronie, Wola Rogozińska i Rosanów;
- W 2025 r. przekroczenie dopuszczalnego poziomu manganu w próbce wody z SUW Kębliny, w punkcie czerpalnym Gieczno stwierdzono podwyższoną mętność wody, a w próbce pochodzącej ze źródła Józefów stwierdzono obecność bakterii z grupy coli.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, a także działaniami podjętymi w trakcie kontroli przez GZK Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie formułuje wniosków i przedstawia następującą uwagę:

Uwaga

NIK zwraca uwagę na konieczność prowadzenia regularnej kontroli jakości odprowadzanych ścieków bytowych oraz warunków ich wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Łódzkiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Łódź, dnia 2 lutego 2026 r.

Kontroler

Doradca ekonomiczny

Renata Cynamon

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Łódzka Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor

Piotr Walczak

/podpisano elektronicznie/